

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobce: **P. S.**, narozený X,
bytem X,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 1292/25, Smíchov, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 4. 2020, č. j. RN-X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 7. 4. 2020, č. j. RN-X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002, soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 27. 5. 2020 domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila své předchozí rozhodnutí ze dne 11. 2. 2020, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta žalobcova žádost ze dne 30. 10. 2019 o změnu výše invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně z důvodu zhoršení zdravotního stavu pro nesplnění podmínek podle § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 315/2019 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

2. Žalobce v žalobě namítl nesprávné posouzení jeho zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Hodnocení posudkových lékařů bylo v rozporu s nálezy odborných lékařů, jež v žalobě označil. Posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Příbram, o jehož posudek žalovaná opřela prvostupňové rozhodnutí, nezkoumal podrobně jeho zdravotní stav, žalobce na jednání nebyl přizván, takže si nemohl lékař udělat představu o jeho zdravotním postižení. Nebyl přizván ani k námitkovému řízení. Dále namítl, že nebylo přihlédnuto k § 3 odst. 1 vyhlášky č. č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Žalobce pobírá podporu v nezaměstnanosti, snažil se pracovat, ale v jeho nynějším stavu to již není možné.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobci bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 9. 4. 2020. Navrhla provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“). Rozhodnutí ponechala na úvaze soudu.
4. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu napadených výroků a uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). O věci samé rozhodl soud bez jednání, přičemž má za to, že oba účastníci s tímto postupem souhlasí, neboť ani k výzvě soudu neuvedli, že trvají na nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). S ohledem na přetrvávající nepříznivou epidemiologickou situaci, která znemožňuje rychlé nařízení jednání, má soud za to, že vzhledem k povaze věci, důvodnosti žaloby a k zásadám hospodárnosti a rychlosti řízení je v zájmu obou stran sporu, aby soud o věci rozhodl neprodleně. Soud shledal žalobu důvodnou.
5. Ze správního spisu plyne, že žalobce byl od roku 2006 poživatel částečného invalidního důchodu a od roku 2011 invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně. V průběhu let mu byla opakovaně zastavována a následně obnovována výplata přiznaného invalidního důchodu z toho důvodu, že se nedostavoval ke kontrolním lékařským prohlídkám.
6. Dne 30. 10. 2019 podal žalobce žádost o zvýšení invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Posudkem lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Příbram byl zdravotní stav žalobce zhodnocen tak, že jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je zdravotní postižení algickým vertebrogenním syndromem krční páteře při těžkých degenerativních změnách podle kapitoly XII, oddílu E, položky 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti o 35 % bez dalšího navýšení.
7. Žalovaná na základě závěrů tohoto posudku žalobcovu žádost prvostupňovým rozhodnutím zamítla. Žalobce však podal proti prvostupňovému rozhodnutí námitky.
8. V průběhu námitkového řízení byl zdravotní stav žalobce posouzen posudkovou lékařkou žalované, jež v posudku ze dne 2. 4. 2020 dospěla k závěru, že zdravotní stav žalobce odpovídá invaliditě I. stupně. Plně se přitom ztotožnila se závěry posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Příbram.

9. Žalovaná následně napadeným rozhodnutím zamítla žalobcovy námitky a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.
10. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. Podle § 26 zákona o důchodovém pojištění se za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než jeden rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než jeden rok.
12. Námitky uplatněné žalobcem spočívají ve zpochybnění závěrů lékařů posudkové služby. Nárok na invalidní důchod je podmíněn dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je závislé na odborném lékařském posouzení. Soud ovšem předesílá, že posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou a soud si o ní nemůže učinit úsudek sám, zdravotní stav samostatně nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise, jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. I tento posudek nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 – 54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 - 20; všechna rozhodnutí NSS uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
13. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry rovněž náležitě odůvodnit (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru

zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

14. Soud při posouzení věci vycházel z posudku posudkové komise ze dne 4. 11. 2020, který si vyžádal za účelem posouzení zdravotního stavu žalobce. Z posudku zjistil, že žalobce byl při jednání vyšetřen lékařkou specialistkou v oboru psychiatrie. Komise tak vycházela z vlastního vyšetření, dále ze zdravotnické dokumentace OSSZ a lékařských zpráv předložených žalobcem. V diagnostickém souhrnu komise uvedla množství postižení. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu označila posudková komise organické poškození mozku s těžkým úpadkem osobnosti, demencí a sekundární epilepsií v důsledku dlouhodobého nadměrného užívání alkoholu. Postižení klasifikovala dle kapitoly V, položky 2c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na horní hranici rozmezí ve výši 70 % bez navýšení, což ovšem odpovídá třetímu stupni invalidity. Datum změny stupně invalidity stanovila posudková komise dnem 6. 10. 2019, kdy byl žalobce propuštěn z hospitalizace na psychiatrickém oddělení. Podle komise však nelze vyloučit dílčí zlepšení stavu, pokud by se žalobci povedlo abstinovat. Proto byla stanovena kontrolní lékařská prohlídka.
15. Soud konstatuje, že komise při vypracování posudku vycházela ze vši dostupné zdravotnické dokumentace včetně lékařských zpráv, které předložil žalobce, a při svém jednání zdravotní stav samostatně přešetřila. Komise hodnotila zdravotní stav žalobce komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého stavu. Posudková komise přesvědčivě odůvodnila závěry o rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu i o míře poklesu pracovní schopnosti. Posudek podle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl pečlivě popsán vývoj zdravotního stavu, podstatná zdravotní postižení i rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Řádně odůvodněno bylo i zařazení předmětného postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Žalobce ani žalovaná závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míru poklesu pracovní schopnosti či datum změny stupně invalidity nikterak nezpochybnili.
16. Soud tedy dospěl k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 70 %, což odpovídá invaliditě třetího stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Ze závěrů posudkové komise vyplývá, že posudkoví lékaři ve správním řízení nesprávně postupovali při stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti. Platí tedy, že žalovaná vycházela při svém rozhodování z nesprávně zjištěného skutkového závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti ke dni vydání napadeného rozhodnutí činila pouhých 35 %. Žalobou napadené rozhodnutí se opírá o nesprávně zjištěný skutkový stav, a je tedy nezákonné.
17. Krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení žalovaná znovu rozhodne o nároku žalobce na invalidní důchod a vezme přitom v úvahu závěry posudku posudkové komise ze dne 4. 11. 2020 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.). Právním názorem soudu je žalovaná v dalším řízení vázaná (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

18. Důkazy navržené žalobcem (lékařské zprávy a výslechy žalobce) soud neprovedl pro nadbytečnost, neboť všechny skutečnosti rozhodné pro posouzení věci vyplynuly z obsahu správního spisu, jímž se dokazování neprovádí, a z posudku posudkové komise. Nadto třeba zdůraznit, že soud nemá odborné znalosti k tomu, aby si sám učinil úsudek o žalobcově zdravotním stavu a jeho posudkovém hodnocení.
19. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení zcela úspěšný a měl by proto právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení. Podle obsahu soudního spisu mu však žádné náklady nevznikly, a proto soud rozhodl, že právo na náhradu nákladů nemá žádný z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. února 2021

Mgr. Jan Čížek, v. r.
samosoudce